

Montsià

Els pobles del Sénia demanen ajut a fi de preservar les oliveres mil·lenàries

Volen una moratòria que impedeixi arrencar aquests arbres, mentre no hi hagi una normativa de protecció

A la finca de l'Arion d'Ulldecona hi ha un museu natural d'oliveres mil·lenàries. FOTO: JOAN REVILLAS

MARIBEL MILLAN
ULLDECONA

La Mancomunitat de la Taula del Sénia demana ajut a les comunitats autònomes, l'Estat i la Unió Europea per protegir i conservar el patrimoni natural de les oliveres mil·lenàries. I és que en aquest territori a cavall entre Catalunya, el País Valencià i Aragó es troba la major concentració d'oliveres monumentals documentada, amb un catàleg de 4.960 (que mesuren més de 3,5 metres de diàmetre a una alçada d'1,3 metres).

El darrer episodi en què una empresa de jardineria (Cultius Ponç de Sant Celoni) va arrencar unes 200 oliveres mil·lenàries i centenàries (nou d'elles catalogades) d'una finca de la seva propietat a Ulldecona, per tal de comercialitzar-les a finals de gener, ha tornat a posar en primer pla la necessitat de protegir i preservar

aquest patrimoni natural. Els 27 pobles de la Taula del Sénia han aprovat un acord per unanimitat que han remès ja al Ministeri d'Agricultura, els departaments d'Agricultura de Catalunya, València i Aragó, i a membres del Parlament Europeu, en què reclamen que tot l'entorn sigui declarat bé patrimonial, amb mesures de protecció i també programes de suport per fer el seu conreu rendible i atractiu per als pagesos. I mentre no es fa efectiva cap mesura de protecció, demanen que es decreti una suspensió cautelar per arrencar oliveres mil·lenàries i monumentals dels seus camps d'origen.

Segons recorda la gerent de la Taula del Sénia, Tere Adell, des de fa deu anys existeix una llei de protecció arbòria a la Comunitat Valenciana, ara en fase de revisió, que protegeix les oliveres amb un diàmetre de sis metres o més.

Pel que fa a Catalunya, només hi ha tres oliveres protegides per la Generalitat com a arbres monumentals, el Parot d'Horta de Sant Joan i dues de la finca de l'Arion d'Ulldecona, on hi ha un museu natural i on es localitza l'olivera més vella datada, de 1.703 anys (la farga de l'Arion).

La proposta de la Mancomunitat de la Taula del Sénia és que es protegeixin totes les que formen part del seu inventari, un total de 1.847 de les quals es troben a la comarca del Montsià.

Poblacions com Ulldecona o Sant Carles de la Ràpita s'han decidit a protegir les oliveres a escala municipal. En el cas d'Ulldecona, l'Ajuntament va declarar l'any 2016 un total de 53 oliveres com a arbres d'interès local, i va demanar a la Generalitat la seva declaració com a arbres monumentals; una petició que encara no s'ha resolt.

Pel que fa a Ràpita, l'Ajuntament ha protegit un total de 31 oliveres mil·lenàries o centenàries del seu terme municipal.

Per a l'alcaldessa d'Ulldecona, Núria Ventura, més enllà de les figures de protecció, l'important és que els pagesos puguin guanyar-se bé la vida mantenint aquests arbres en producció. «Així és segur que no es vendran ni seran arrencats». Precisament en aquesta línia treballa des de fa una dècada la Mancomunitat de la Taula del Sénia. En aquest període, s'han posat en marxa dos museus naturals d'oliveres mil·lenàries a Ulldecona i la Jana, s'ha millorat els processos de producció i, sobretot, s'ha iniciat un procés de certificació de l'oli d'aquestes oliveres. Així, la producció certificada ha passat de 300 a 7.900 litres, i cada cop són més les finques abandonades que es tornen a posar en producció, des-

L'apunt Set nous arbres «d'interès local» a la Ràpita

Sant Carles de la Ràpita ha protegit durant l'últim any set oliveres ubicades al seu terme municipal com a arbres d'interès local. D'aquesta manera, són ja 31 les oliveres mil·lenàries i centenàries que formen part de l'inventari municipal iniciat el 2005 i que les preserva d'un possible espoli. Les últimes oliveres inventariades es troben ubicades a les partides de Racó Calent, Mundana, Mallada i Rajolar, segons ha informat l'Ajuntament. Ara fa tretze anys, arran de l'arrencada, per sorpresa, d'una quinzena d'oliveres monumentals al municipi, es va iniciar una tasca molt laboriosa de geolocalització, mesurament i catalogació de les oliveres mil·lenàries i centenàries del municipi, a iniciativa del govern local.

taca Tere Adell. «Es tracta d'un oli únic amb un gran valor afegit, que és apreciat als mercats i que ajuda també a millorar el prestigi de tot l'oli del territori», remarca per la seva banda Núria Ventura.

Eurodiputats

De la carta enviada, de moment l'única resposta rebuda és la dels eurodiputats. Un total de set representants catalans, valencians i aragonesos han formulat una pregunta conjunta a la Comissió Europea sobre les accions possibles per protegir aquest patrimoni natural en l'àmbit europeu.

La pregunta ha estat signada per Francesc Gambús, Inés Ayala, Santiago Fisas, Inmaculada Rodríguez-Piñero, Esteban González Pons, Javi López i Verónica Lope, dels grups del Partit Popular Europeu (EPP) i de l'Aliança Progressista de Socialistes i Demòcrates (S&D), majoritaris a la cambra.